

ACTUALITATS

PUNT DE VISTA

DdB

Pere Casaldàliga

Airada esperança

JOSEP M. FIGUERES*

Remor de veus anuncien que un fill de Balsareny, avui bisbe a São Félix, al Moto Grosso, pot ser premi Nobel de la Pau. El Parlament de Catalunya, amb la lamentable abstenció de la dreta espanyolista, s'ha manifestat per unanimitat dels qui han votat, cosa que celebro. Sovint, les grans persones fan només remor, no pregonen ni criden, sinó que fan, silenciosament. El bram no s'adiu amb la qualitat humana tan formidable de segons qui, que oblida l'ara i l'ací per anar a un món on tot el que sospites o intueixes pot ser real. Ahir era terra de missions, avui és tercer món, però hi ha persones que no hi veuen mercats i explotacions, sinó companys i germans.

Mentre pensava en el coratge de Pere Casaldàliga, bisbe i home, català i ciutadà del món, mirava de trobar uns llibres seus, del 1978, perduts en les muntanyes de biografies i memòries que apareixen a casa nostra. Quan els trobo, observo a la portada un rostre somrient, millor dit, rialler, d'ulls vius, sec i amb ulleres, amb expressió natural i me l'imagino, jo que no el conec, com d'aquelles persones vitalistes que mai no paren però que tenen el silenci, el saber escoltar, la pau interior, el coratge de la lluita, el sentit de la justícia, l'alegria i la voluntat en definitiva. Tant pot ser un oficinista com un venedor, però sigui el que sigui no dubto que aquest rostre té aquests atributs.

Llegint *Airada esperança* i *Pere Llibertat*, els dos volums que conformen el testimoniatge del bisbe Casaldàliga, caldria afegir-hi a més la fe, una profunda fe que no dubto, un segle o altre, serà enlairada als altars en representació de tants i tants clergues que van a donar la vida a les terres inhòspites per culpa d'uns pocs mentre tenen el suport de tot un poble ras.

Es fa difícil intentar condensar les impressions de la relectura d'aquests llibrets. Potser, abans de començar, cal dir que m'ha sorprès, però m'agrada, que el censor sigui Martí Alsina i que el Nihil Obstat sigui fet a Catalunya. Ben diferents els nostres bisbes d'aquell bisbe brasiler Geraldo P. Sigaud, que l'acusava tan barroerament de marxista per defensar els dèbils. Casaldàliga ho va rebatre i el bisbe dels poderosos em-

udí. En aquests llibres publicats per l'editorial Claret, de també feina silenciosa, de remor de veus, el potencial premi Nobel incorpora poemes, senzills, ingenus, provocadors a vegades, vitals en definitiva, textos diversos i una documentació que recomana a totes les persones que creuen que no s'hi pot fer res davant els desgavells d'un català universal que Catalunya hauria de promoure com a exemple de fraternitat i solidaritat.

Frases d'un bisbe: "Mai he condemnat el celibat (...) m'agradaria que el celibat es desvinculés del sacerdoci"; "Reprovo l'estructura burocràtico-econòmica del Vaticà"; "No hem consta que la doctrina social de l'Església sigui el capitalisme"; "L'Església ha estat la meua vida"; "Lamento i refuso els títols i privilegis dels bisbes"; "Crec en Jesucrist i l'adoro!"; "Lamento l'existència de les guerrilles, admiro la (utòpica?) generositat de molts guerrillers, i sobretot condemno inexorablement les causes que provoquen les guerrilles. Però, en principi, em sembla més digne un guerriller que un dictador". Frases d'un bisbe, extretes de la seva obra *El Credo que ha dado sentido a mi vida* i reproduïdes a *Pere Llibertat*. Sobren comentaris.

En la *Carta oberta als amics de Catalunya* indica com ha optat pels oprimits. La realitat segueix present, igual que els anys seixanta, però els qui hem canviat som nosaltres, no el bisbe Casaldàliga. Rellegint aquesta carta oberta, penso que serà premi Nobel de la Pau, pel seu testimoniatge i exemple, per la seva força i la generositat de donar-se als altres. Per anar a protestar davant la policia en escoltar els crits d'una pobra dona torturada, i resar quan la policia mata al seu costat qui l'acompanyava, el missioner João Bosco, era el 7 d'octubre de 1977... Per no resar i denunciar públicament les injustícies dels latifundistes i multinacionals arran de l'extermini del poble indígena quan el foragiten de la terra... Per aquest resar i per aquest no resar, crec que els lectors d'aquests llibres el tindrem com a premi Nobel al marge de l'opció que prenguin nord enllà, a Estocolm. ■

*Josep M. Figueres és historiadore i professor de la UAB